

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Бондаревская средняя общеобразовательная школа»

Рассмотрено Руководитель ШМО _____/Деревягина Т.П./ протокол заседания ШМО от 29.08.2025г. № 1	Согласовано Заместитель директора по УВР _____/Карташова Е.И./ от 29.08.2025 г.	Утверждено Директор МБОУ «Бондаревская СОШ» _____/Кузьмичева Н.А./ Приказ № 165 от 01.09.2025 г
---	---	---

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета « Литературное чтение на родном языке языке народа

Российской Федерации»

для обучающихся 3 класса

на 2025-2026 учебный год

Өлүнүгүннөр:

- текстті үннең, посалынхахыырҒаны, аныу јјнсауызынпекелеесизбнерб;
хығырғанғапаалағпирерге,постыу сауызынау елезерге; хыуыриантекстті пўкўлее, таллап,
хысхаҷахти, чайаачы тоғызында постыпосты јјнматырларорнынатуриызып, хығырғантекстті
кўмесалыстырып, чоохтаппілері;

- олғаннар хыуырчатса, чоохтасчатса, пасчатса, литературапілістерінсизінчерлер;
олохтустасіліг, хооссјстернеу тузаланаруа егречелер; сауыс-кјгізінпайытчалар,
чоохалиытчалар; уроксайўгречілерхығырарғакўнігіплеодырчалар;;

- егрехініу кјунікјдіріп, хоныхтуруысчатханпјгіннерні толдыары, сидіктерні тобыраруа
егредерб; ынархас, сыннандырыц, чახсыкирекпазааннау даапасханравственнайкјрімнерінеу
тузаланары; посчиріне, Адачир-суунахыныстытыыдары; аймах-пасхачоннарныу
культуразыноуарарыпазаулууиры

Учебнайпредметтің содержаниязі (34ч)

Егренис - улуу тоуыс (4 ч)

Чирібіс келінізі - чоныбыс ырызы (4 ч)

Атты таумазынау таныпчалар, кізіні родынау пілчелер (2 ч)

Аарлыи кізілерібісті улуулапчабыс, адапчабыс (4 ч)

Фольклор (4 ч)

Сауыс алиытчау тапчау нымахтар (1ч)

Хормачы паза хазалых чоохтар (2 ч)

Хоос паза кибірліг сјстер, чоохтар, нымахтар (6)

Проза паза поэзия (4 ч)

Баснялар (3 ч)

«Литературнайхыуырыи»предметті егречеріне3-хі класстанеделяда 1часпірілче– 34ччылда.

Полианна егрехініу предметті егречгенхоостыра, егрениссалтарларынтузаланполчатханхоостырапазапредметчечидіглері 3-хі класс

«Литературнайхыуырыи»предметті егречгенініу салтарлары

*Полиан на егрехініу «Литературнай хыуырыи» предметті егречген хоостыра
чидіглеріне (личностныерезультаты) мындаикјнігістер кірчелер:*

- постыу кјунін, эмоцияларын оунан пілері паза чарыт полары;
- пасха кізілерніу кјунін, эмоцияларын сизінері, оларныу ечен сауыссырыры паза
оларуа аяап пілері;
- чоохтыу сілиин паза јтіг полчатханын сизінері, постыу чооуын тилідерге кестенері;
- тјреен чиріне, пос тіліне, культуразына хынары паза аарлап пілері;
- тексттіу авторынау чоох апараруа хынары, хыуыраруа кестенері;
- тілні хыуырыи пастыра егречерге паза хынаруа кестенері;
- чоохтануан паза пасхан сјс ечен нандырыулыи полчатханын оуниры.

*Егрехініу «Литературнай хыуырыи» предметте алиан егренис салтарларын тузалан
полчатхан хоос- тыра чидіглеріне (метапредметные результаты) мындаи тиксі егречдіг
тоуыстарын ит полчатхан кјнігістер саналчалар:*

*Изерістіре итчеу тиксі егречдіг тоуыстары (регулятивные универсальные учебные
действия):*

- урокта идер тоуыстыу темазын паза пјгінін пос алынха чоохтап полары;
- урокта пјгер егречдіг сурыуларыныу планын егречтінеу хада ит полары;

- постыу тоуызын, туруызыуан пігінге килістіре, план хоостыра толдырары; толдырчатхан тоуысты, кирек полза, паалап, пасха оудайнау алыстырары;

- егретчбнеу хада чоохтазыуда тоуыс салтарларын паалахау синнерхе постыу паза пасха кізілерніу тоуыстарыныу чидбглербн паалиры.

Піліс алар тиксі егредіг тоуыстары (познавательные универсальные учебные действия):

- тексттегі аймах-пасха информацияны (кјні пирілчеткен, чазыт, јјн сауысты читірчеткен) орта сизін пблерб;

- хыуырыныу аймах-пасха кјрімнерінеу тузалан полары: егредігліг, таныстырчатхан паза даа пасх.;

- аймах-пасха хобылда (текст, таблица, схема, хоос пастыра) пирілген информацияны ал полары;

- информацияныу хобылын алыстыр полары паза аны толдырары (текстке план, таблица, схема, хысха пазыу, хоостар педір пілгені);

- сјстіктернеу паза даа пасха піліс алхау материалларнау тузаланары;

- номе-нооныу сылтау-салтарын табары;

- чоохтазыу педірері.

Чоох алызариа егретчеткен тиксі егредіг тоуыстары (коммуникативные универсальные учебные действия):

- чоох ситуациязы хоостыра постыу сауызын пазып паза паспин читірірі;

- чоохтыу пігінін толдырар ечен, чоох оудайларын килістіре паза орта тузаланары;

- постыу сауызын чоохтиры паза киречілірі;

- пасхаларын истіп, наа кјрісті аларуа тимде полары, постыу нима-нооуа кјрізін тезедерге тимде полары;

- јменеу итчеткен тоуыс хоостыра пір чјпке килері паза чјптес полары;

- сурыулар туруыс полары.

Егрехініу «Литературнай хыуырыу» предметті егрехген хоостыра чидіглеріне (предметные результаты) мындау кјнігістер саналчалар:

- егретчі паза пасха егрехілер чоохтапчатхан текстті чоохтап пілері;

- текстті јтіг, орта хыуыр полары;

- тексттіу ады паза јјн сјстері хоостыра текстте нима поларын сизінері;

- хыуырар алнында, хыуырчатса, хыуыруан соонау учебниктегі тексттерні егретчінеу хада чарыдары; текстті, кизектерге чарып, оларуа ат пирері, текстке олауай план идері паза аны план хоостыра чоохтап пілері;

- наука-егредбгльбг тексттерні нинхе чардыхтау петкенбн сизбнбп, полуан на чардыхха сурыулар туруызары, план педіріп, хыуыруан текстті план хоостыра чоохтап пблері; хыуырып, оуарары;

- јјн матырдауар чоох педір полары;

- пірее нимедеуер, пазып паза паспин, алым чоох педірірі;

- хыуыруан нимедеуер хоос хоостап полары;

- хыуыруан нимедеуер искір пілері паза ауаа паалау пир полары;

- прозанау пазыуан тоуыстарда авторны, аныу адын паза јјн матырларын пасхалап пілері;

- произведениелерні хоос саринау езер пілері.

«Литературнайхыуырыу»

предметтіу јјнсодержаниезі пазатемалархоостырачарылчатханы

(Содержание учебного предмета и общее тематическое планирование)

3-хй класс (34 час)

Егренис — улуу тоуыс (4 ч)

Кинденіу тузазы. Хакас тілі -тјреен тіл. .

Сарыхтар: Тикпе сјс.Кибеліс.Чоох.

Кибелістер: Е.Сагатаева «Азых чолча»,Н.Тиников «Егретчее», «Тјреен тіл»;В.Угдыжеков. «Солбанах нимее сауыссырапча», И.Миягашев «Пос тілі»

Литературануу хоос оудайлары: тиунестіріг, гипербола, эпитет, олицетворение.

Чирібіс келінізі — чоныбыс ырызы (4 ч)

Кибелістер: Я.Тиспереков. «Хакасиям».

Чоохтар: Семен Прокопьевич Кадышев «Ағбан»,«Чуртазы аның –көзідім»

Кип-чоохтар: «Хуртуйах тас».

Атты таумазынау таныпчалар, кізіні родынау пілчелер- (2 ч)

Хакас чонынуу родтарынауар кип-чоохтар. Тууан-чауыннар. Кибірлер.

Чоохтар: В.Бутанаев. «Табан родынуукјгхізі»

Чоннуу кибірлері. А.Халларов. «Иркін алтап,аалхыползау».

Аарлыи кізілерібісті улуулапчабыс, адапчабыс (4 ч)

Улууларны улуулир кибірдеуер.

Чоох: И.Топоев. «Кемніупабазы улуу».

Кибелістер: В. Угдыжеков. «Іхезіне сыйых»; А. Боргоякова. «Ауамны улуулап», «Уучамның тапчаң ныхахтары»,М.Е.Кильчичаков «Ікі нанчы»

Фольклор (4 ч)

Чоннуу пазылбин петкен чайаачызы. Литературапаза чоннуу пазылбин петкен чайаачызынуу палуалызы. Фольклорнуу кічиг сарыхтары. Кічиг жанрларнуу сауамы чуртастауы орны.

Тахпахтар: С.Кадышев. «Чайзаучирібісјуненче»,«Хакас чирі»; Е. Тыгдымаева. «Чирім сіліи»; Я. Тиспереков. «Тахпахтар»; А. Курбижекова. «Сортанахтыу сарыны», «Саасханныу кјј», «Торуайахтыу ыры».

Чоннуу ырлары: «Пала абытчау ыр».П.М.Боргояков Хозанах

Кип-чоохтар: «Аба паза кеске».

Сауыс алиытчау тапчау ныхахтар (1ч)

Тапчау ныхахтардауар (таптыриастардауар), ойын сананыстардауар, табырах чоохтаныстардауар оунаи. Хыйуа сјстер.

Таптыриастар: «Ау-хустардауар», «Чир тамауынауар», «Келімзірестіг таптыриастар».

Хормачы паза хазалхых чоохтар (2 ч)

Хормачы паза хазалхых чоохтардауар, сјстердеуер оунаи. Матырларнууомалары.

Хормачы, келкістіг чоохтар

Ныхахтар: Пастухтың хормачызы (Индия чонының ныхағы)

Хоос паза кибірліг сјстер, чоохтар, ныхахтар (6)

Тыва чонынуу кип-чоохтары: «Чир-кізініу іхезі»,«Кен - кізініу іхезі», «Ай - кізініу пабазы», «Аба - кізініу јбекезі».

Хакас чонынуу ныхахтары: «Хайди Хымысха Пауазар аал- лап чјрген».

*Пасха чоннарныу ныхахтары:*Тыва чоһының кип-чоохтары, «Син пайзың» (түрк чоһының ныхағы)

*Чоохтар:*И. Топоев. «Сын арыс», Л.Костяков «Ниме полчаң харах чазы»,«Койтік кибіс» (олғаннарға чоғас)

Класста нимес хыиырыи. «Олианнар, пілчезербе, хайдаи ау паза хус иу табырах ойлапча?».

Проза паза поэзия (4 ч)

Проза паза поэзиядауар оунаи. Улуичоох.Чоох. Хайхастыи чоох. Полта (пасталианы, хыызы, тоозылчатханы).

Улуу чоох: С.Е.Карачаков «Порчоҗахтар»

Кибелістер: А. Тюкпеев. «Сыбыхах»; К. Нербышев. «Чистегес», И.Костяков «Арыҗах»

Баснялар (3 ч)

Баснядауар оунаи. Јјн матырлар.

В. Кобяков. «Тасхахах»;М.Кильчичаков «Түгдүр хуча», Н. Тиников. «Адай паза Сосха».

«Хакаслитература»предметтіңкалендарно-тематическайпланированиезі 3 класс

Уроктың №	Тема	Част ар	Теманың содержаниязі	Ұғренчiнiң уруктағы тоғызын көзіткені	Дата
Хакасияның тархынынаңар, саблығ кізілерінің чуртас чолларынаңар чоохтар.					
1	Я. И. Сунчугашев. «Сомнығ тастар».	1	Хакасияның тархынынаңар, саблығ кізілерінің чуртас чолларынаңар чоохтар.	Хакасияның тархынынаңар, саблығ кізілерінің чуртас чолларынаңар чоохтар пастыра ұғренері	01.09
2	В.Я.Бутанаев.«Ызырлар»,«Тубалар»	1	Хакасияның тархынынаңар, саблығ кізілерінің чуртас чолларынаңар чоохтар.	Хакасияның тархынынаңар, саблығ кізілерінің чуртас чолларынаңар чоохтар пастыра ұғренері	08.09
Кибелістер.					
3	В.В.Угдыжеков.«Солбанах нимее сағыссырапча?»	1	Хакасияның көрімі олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында.	Олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарынаң танызары.	15.09
4	Я.А. Тиспереков. «Хакасиям»	1	Хакасияның көрімі олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында.	Олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарынаң танызары.	22.09
5	А.В.Тюкпеев.«Аарлығ сөс».	1	Хакасияның көрімі олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында.	Олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарынаң танызары.	29.09
Чоохтар.					
6	П.М.Боргояков.«Кем постың чирін улуғлапчатханы»	1	Постың чирін улуғлапчатханы писательлернің тоғыстарында.	Хакас тілін ұғренерге паза аны аарлирға үгредері	06.10
7	И.П.Топоев.«Күргеннер».	1	Постың чирін улуғлапчатханы писательлернің тоғыстарында.	Хакас чирініө тархынын тілін ұғренерге паза аны аарлирға көніктіреге	13.10
8	И.П.Топоев.«Күргеннер».	1	Постың чирін улуғлапчатханы	Хакас чирініө тархынын тілін ұғренерге	20.10

			писательлернің тоғыстарында.	паза аны аарлирға көніктірірге	
9	И.Топоев «Кемнің пабазы улуғ?»	1	Постың чирін улуғлапчатханы писательлернің тоғыстарында.	Хакас чирініө тархынын тілін үгрэнерге паза аны аарлирға көніктірірге	27.10
Олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында хакас аалларының көрімі.					
10	К.Т. Нербышев.«Минің кішіг нанчыларыма».	1	Хакас аалларының көрімі олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында.	Аалдағы олғаннарның чуртазын произведениелердегілернең тиңнестірірі	10.11
11	Г.Г.Казачинова.«Чылтызахтар».	1	Хакас аалларының көрімі олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында.	Аалдағы олғаннарның чуртазын произведениелердегілернең тиңнестірірі	17.11
12	И.П.Топоев. «Көйтiк Миргенек»	1	Хакас аалларының көрімі олғаннарға пасчатхан писательлернің тоғыстарында.	Аалдағы олғаннарның чуртазын произведениелердегілернең тиңнестірірі	24.11
Чонныңпазылбинпүткенчайаачызы.					
13	Тахпахтар	1	Хакас чонның тахпахтары. Саблығ тахпахчылар.	Саблығ тахпахчыларның тоғыстарынаң таныстырарға паза үгрэнерге	01.12
14	Кип-чоох.	1	Тағлар, суғлар, родтар аттарынаңар кип-чоохтар	Хакас чонының кип-чоохтарынаң таныстырарға паза үгрэнерге	08.12
Хайхастығ, чуртастаңар, аң-хустардаңар нымахтар.					
15	Литературанымахтары	1	Литературанымахтары	Литература нымахтарын хакас чонының нымахтарынаң тиңнестірірі	15.12
16	М. Е. Кильчичаков. «Кірліг Кырзан».	1	Литературанымахтары	Хайхастығ, чуртастаңар, аң-хустардаңар нымахтарны аймах-пасха чоннарның нымахтарынаң тиңнестірірі	22.12
17	С.Е.Карачаков.«Пустағы город»	1	Литературанымахтарычонныңчайаачыз	Литература нымахтарын аймах-пасха	11.01

			ыначағынполғаны.	чоннарның нымахтарынаң тиңнестірірі	
Төреенчирибістіңчир-чайаанхоозыкибелістерде.					
18	В.А.Кобяков.«Аңчы Хароол».	1	Төреен чирибістің чир-чайаан хоозы кибелістерде.	Тайғаның көрімі кибелісшілернің произведениелерінде үзүрері	18.01
19	П.Т.Штыгашев.«Күскү», М.Р.Баинов.«Күскү»	1	Төреен чирибістің чир-чайаан хоозы кибелістерде.	Күскүдегі көрімнерін кибелісшілернің произведениелерінде үзүрері	25.01
20	И.Г.Котюшев.«Сымнар», Н.Г.Доможаков.«Пастағы хар».	1	Төреен чирибістің чир-чайаан хоозы кибелістерде.	Күскүдегі көрімнерін кибелісшілернің произведениелерінде үзүрері	01.02
21	М.Е.Кильчичаков.«Иртеңіл Ироолах».	1	Төреен чирибістің чир-чайаан хоозы кибелістерде.	Аймах олғаннарның хылыхтарын тиңнестірірі	08.02
22	А.К. Майтакова. «Часхыда», А. В. Тюкпеев. «Сыбычах».	1	Төреен чирибістің чир-чайаан хоозы кибелістерде.	Тайғаның көрімі кибелісшілернің произведениелерінде үзүрері	15.02
23	К.Т.Нербышев.«Чистегес» В.В.Угдыжеков.«Іңезіне сыйых»	1	Төреен чирибістің чир-чайаан хоозы кибелістерде.	Тайғаның көрімі кибелісшілернің произведениелерінде үзүрері	22.02
Хакас чирінде чурттығ аң-хустарданар.					
24	А.В.Курбижекова.«Сортанактың тахпағы»	1	Хакас чирінде чурттығ аң-хустар произведениелерде	Олғаннарға пазылған тахпахты үзүрері	01.03
25	А.В.Курбижекова.«Саасханның көө», «Торғайахтың ыры».	1	Хакас чирінде чурттығ аң-хустар произведениелерде	Олғаннарға пазылған сарыннары үзүрері	15.03
26	А.В.Тюкпеев.«Сарығ паар»,«Хара суучахта», «Саасханнарның талазы»	1	Хакас чирінде чурттығ аң-хустар произведениелерде	Олғаннарға пазылған кибелістертерні үзүрері	22.03
Хакас писательлернің тоғыстары.					
27	Ф.Т.Бурнаков.«Аарлығ сыйых».	1	Произведениелер үзіктерінде хакас	Хакас писательлернің тоғыстарынаң танызары.	05.04

			чоңының чуртазы.		
28	С.Е.Карачаков «Порчоҗахтар» А.Е.Султреков. «Аба чүрек»		Произведениелер үзиктерінде хакас чоңының чуртазы.	Хакас писательлернің тоғыстарынаң танызары.	12.04
29	Сыныхтаглыг тогыс.	1	Произведениелер үзиктерінде хакас чоңының чуртазы.	Хакас писательлернің тоғыстарынаң танызары.	19.04
Пасхаханчиріндегіпазаорысклассикписательлерініңтоғыстары.Кибелістер пазанымахтар.					
30	А.С.Пушкин.«Хысхы иртен»(тілбестеенВ.Г. Майнашев). Ф.И.Тютчев.«Часхы суғлары»(тілбестеенМ.Р.Баинов)	1	Пасха хан чиріндегі паза орыс классик писательлерінің тоғыстары. Кибелістер .	Төреен чирібістің чир-чайаан хоозын орыс паза хакас писательлернің кибелістерінде тиңестірегі	26.04
31	Я. паза В. Гримм харындастар. «Түлгүнең хастар»(тілбестеенА. Г.Кызласова),	1	Пасха хан чиріндегі паза орыс классик писательлерінің тоғыстары. Ны- махтар.	Я. паза В. Гримм харындастарның нымахтарынаң танызары	03.05
32	Я. паза В. Гримм харындастар. «Хозаннаң Ёж» (тілбестеенА.Г.Кызласова)	1	Пасха хан чиріндегі паза орыс классик писательлерінің тоғыстары. Нымахтар.	Я. паза В. Гримм харындастарның нымахтарынаң танызары	10.05
33	Ш.Перро.«Хайхастыг ипчі» (тілбестеен А.В.Астанаева)	1	Пасха хан чиріндегі паза орыс классик писательлерінің нымахтар.	Ш.Перро.«Хайхастыг ипчі» нымагынаң танызары	17.05
Россиядагыаймахчоннарныңчоохтары.					
34	Г. М.Тукай.«Шурале»(тілбестеен М. Н.Одаев). М. М. Джалиль. «Талыцах» (тілбестеен Ф. Чукрай).С.К-Х.Тока.«Араттың сөзі» (үзик) (тілбестеен Н.Г.Доможаков)	1	Россиядагы аймах чоннарның чоохтарын.	Россиядагы аймах чоннарның чоохтарынаң танызары.	24.05

